

Anatomia humana

LA DONA EMBARASSADA
I LA TOS FERINA

Jorge Bello

Vacunar la dona embarassada contra la tos ferina és ja una recomanació rutinària i general a tot Espanya. Aquesta vacuna protegeix el bebè durant els primers mesos de vida, que és quan hi ha més perill.

La tos ferina és una malaltia força contagiosa. Pot afectar persones de tota edat, però és força perillosa per al bebè petit, el menor de 3 mesos. D'entrada sembla només un refredat, amb esternuts i moc al nas, amb febre o sense febre.

A poc a poc, però, una o dues setmanes més tard, el que semblava un refredat inofensiu és ara un quadre de tos intensa. Són accessos de tos intensos, violents, perllongats, inesperats, perillosos perquè poden arribar al punt de dificultar la respiració.

És una tos característica, ben diferent de la tos habitual d'un refredat comú. La malaltia és important, no és una tos qualsevol, és perillosa. Prevenir-la, però, és fàcil amb la vacuna.

La vacuna contra la tos ferina s'administra a bebès de tot el món. La primera dosi s'administra gairebé sempre als 2 mesos d'edat. Calen dues dosis més durant el primer any de vida, i un reforç abans del segon any, i un altre més endavant. La vacuna és universal, és segura i és gratuïta.

Des del desembre passat, totes les comunitats autònomes inclouen aquesta vacuna per a totes les dones emba-

La tos ferina és perillosa per al bebè menor de 3 mesos, i cal protegir-lo tot vacunant la dona embarassada

rassades. La vacuna és segura, és efectiva, és gratis.

El gran perill de la tos ferina és per als bebès petits, precisament els bebès que encara no han estat vacunats perquè encara no tenen 2 mesos d'edat. O que tan sols en van rebre la primera dosi, i només amb una dosi de la vacuna no n'hi ha prou per tenir una protecció efectiva.

El bebè petit pot contagiar-se d'una persona adulta, sigui la seva mare o el pare, sigui el personal d'escoleta. En les persones adultes, la tos ferina no és tan perillosa. No té símptomes tan intensos, i és per aquesta raó que un adult pot tenir tos a causa de la tos ferina però ningú pensar que és tos ferina, sino pensar que és una tos qualsevol.

Ja se sap que la persona adulta que més temps estarà amb el bebè menor de

3 mesos és la mare. Per tant, s'ha d'evitar que la mare, sense voler, sense saber, sense ni tan sols sospitar-ho, pugui contagiar de tos ferina el seu bebè estimat.

Vacunar la dona embarassada contra la tos ferina protegeix el bebè quan el bebè ja ha nascut. El protegeix contra la tos ferina durant els mesos en què el petit no pot rebre la vacuna perquè encara no té prou edat. També el protegeix durant el temps que es necessita per tal que la vacuna que rebí als 2 mesos sigui prou efectiva.

A tot Europa, des del 2010 augmenta el nombre de casos de tos ferina en bebès petits. Augmenta el nombre de bebès afectats, el nombre de bebès que han d'ingressar a l'hospital per aquesta malaltia, i el nombre de bebès que moren a causa de la tos ferina.

La dona embarassada ha de rebre la vacuna contra la tos ferina entre les setmanes 27 i 36 de gestació (de preferència entre la 28 i la 32). En rebre la vacuna, desenvolupa defenses, és a dir, anticossos contra la tos ferina. I aquestes defenses passen, a través de la placenta, al fetus.

D'aquesta manera, el bebè ja neix amb les defenses que la mare va passar-li durant la gestació, i està per tant protegit. Queda ben protegit fins que li arribi el moment de rebre la vacuna dels 2 mesos, i una mica més enllà.

Si la mare queda embarassada un altre cop, ha de tornar-se a vacunar. I el bebè ha de rebre les vacunes de 2 mesos tan aviat com tingui 2 mesos.

Si en voleu més informació, us proposem de llegir el document «Preguntas y respuestas sobre la vacunación de la tos ferina en embarazadas», que acaba d'editar el Ministeri de Sanitat, i que està disponible en internet (n'hi ha una versió més senzilla i una de més extensa).

bello.cat/jordibello@gmail.com

Sembrant futur

LA
DICTADURA

Joan Carles
Villalonga
Filòleg i músic

En una lliçó d'història bàsica, diríem que aquest concepte és el contrari de la democràcia. La democràcia seria un sistema d'organització política en què el poble té la llibertat de triar els seus governants, mentre que una dictadura representa un règim autoritari que imposa els seus criteris. Però bé sabem que la cosa és més complexa.

La democràcia implica quelcom més que anar a votar cada cert temps, implica assumir la cultura democràtica, exercir-la i respectar l'altre. Tanmateix, no sempre els sistemes de llibertats són entesos iguals pel conjunt de la població. Algú pot pensar, de forma ben legítima, que un, a ca seva, pot fer el que vol: açò és la llibertat. I si un té una propietat, posem pel cas al camp, i vol fer d'un bouer una casa per viure o per llogar, i a més el vol fer créixer, què passa? En contrapartida, qualcú avantposaria la necessitat d'ordenar el creixement urbanístic en mor del benefici comú i del territori. Debate açò, per exemple, és a la base d'un plantejament democràtic. Algú ho anomena la dictadura del no.

❖ **HOM POT PENSAR** que jug frívolament amb els conceptes, i tal vegada és ver. La cultura democràtica ha d'assumir les contradiccions, però no jugar erròniament amb els conceptes. Darrerament he escoltat i llegit parlar de la dictadura del catalanisme a l'Illa. A part d'una visió ben curta de mires sobre la vida política, una ullada clara a la realitat desmunta aquest estereotip. Parlar de dictadura amb els termes tan alegres amb què es parla és no entendre res. I és fer un flac favor al concepte mateix de democràcia. La dictadura, en aquest país, va causar moltes morts, que encara no s'han reconegut. No l'ha reconegut el mateix Estat que condemna persones per fer acudits sobre el que havia de ser successor del règim franquista. El mateix estat que dona 150 mil euros a la Fundació Francisco Franco.

La recerca del bé comú, idè, és un plantejament que els sistemes democràtics, més enllà de les essències sacrosantes de la pàtria, cerquen. Amb totes les contradiccions internes que vulguem. I planificar esdevé necessari per assolir-ho. El plantejament en el mig i llarg termini és una fita inevitable. Que s'hi destinin recursos, que es contractin persones per conduir processos participatius (a Maó en tenim exemples), que es paguin doblers per fer estudis que guïni polítiques futures (que poden ser tan concrets com quins arbres hem de sembrar) és més que necessari. Els canvis també arriben per aquí.

Unes cent persones

El diari MENORCA ho té senzill a l'hora de fer les cròniques sobre les manifestacions dels activistes menorquins, l'encapçalament és «Unes cent persones», el que no sé si sempre són les mateixes cent a tots els actes, o van canviant.

Port ser sigui el caràcter menorquí que tant em va atraure quan vaig venir a viure a l'Illa ara fa quaranta anys, aquests *deixar fer* no posar-se amb massa coses, deixar viure a l'altre, per això molts famosos varen triar aquesta illa magnífica perquè a més a més del seu encant, no són molestats pels menorquins, i poden passar desapercibuts, que és el que volen, encara que ells en ves de valorar aquesta intimitat que se'ls dona mantenint l'anonimat, es dediquen a signar manifestos per dir-nos com hem de viure a Menorca o quina carretera hem de te-

nir, malgrat ells no l'emprin.

Pot ser aquest tret del caràcter menorquí, de deixar fer, hagi propiciat el fet que quan s'ha creat un nou partit tots els seus líders siguin menorquins d'adopció, i no de naixement, pot ser perquè aquests no estan per la revolució, encara que això comporti donar la clau per estar governats per persones que tenen una idea idil·lica de l'Illa, que com jo mateix, varen marxar dels seus llocs d'origen cercant tranquil·litat, i que en alguns moments tenen el poder per frenar el creixement

econòmic i de modernització de Menorca per adaptar-lo a la seva forma particular d'entendre com volen ells viure aquí, encara que això comporti l'empobriment de la població autòctona que és té que dedicar a fer feina del que hi ha, com és el turisme i serveis, i no del que voldrien, segurament a tots ens agradaria ser funcionaris i no necessitar el turisme per viure.

Amb la política municipal no passa tant, ja que en aquest camp sí que els menorquins de naixement tenen la majoria de llocs dels òrgans de decisió municipal, pot ser per interessar-se més pel que és quotidià.

De totes maneres reunir cent persones a actes reivindicatius a Menorca té el seu èxit, encara que sempre siguin els mateixos cent, descontents amb tot. Darrerament he anat guardant aquests retalls de diari que sempre comencen

amb «Unes cent persones». Hi ha dues excepcions. La primera una concentració a finals del 2015 que estava convocada per vint-i-dues associacions i partits polítics diferents, que hi varen anar cent cinquanta persones, o sigui que de mitjana cada partit o agrupació activista reivindicativa va aportar una mitjana de set persones, que solen ser les que formen part dels òrgans d'organització d'aquestes agrupacions, encara que quantitativament va ser un gran èxit doncs varen participar cinquanta persones més del que és habitual. Pitjor li va anar el primer de març del 2016, al convocant de la manifestació en favor de la independència de Balears que hi varen participar sis persones, això que va tenir reforços ja que cinc vingueren de Mallorca.

ALFREDO BENOSA MAJOS
• SANT LLUIS